

Dve decenije Petog oktobra: Gde su i šta rade lideri DOS-a

<https://www.bbc.com/serbian/lat/srbija-54354806>

Dve decenije od Petog oktobra, samo su tri lidera tadašnje velike opozicione koalicije i dalje na čelu političkih stranaka u Srbiji.

Demokratska opozicija Srbije bila je široka grupacija osamnaest političkih stranaka i pokreta koje su za cilj imale smenu režima Slobodana Miloševića na izborima za predsednika i parlament Savezne Republike Jugoslavije 24. septembra 2000. godine.

Sednice Predsedništva DOS-a, koje su činili lideri stranaka, bile su mesto donošenja ključnih odluka - najpre o načinima suprotstavljanja vlastima, a potom i o potezima koje će preduzimati nova vlast.

Dve decenije kasnije, akteri tih sastanaka nalaze se na različitim stranama političkog, ali i društvenog spektra.

BBC na srpskom podseća na njihove karijere.

Aktivni u politici

Velimir Ilić je pune dve decenije ostao na čelu stranke Nova Srbija koju je tokom petooktobarskih promena vodio sa istoričarom Milanom St. Protićem.

Ilićevo najvažnije zaduženje bile su infrastruktura, kapitalne investicije, građevinarstvo i vanredne situacije za šta je bio i ministar, a kao koalicione partnere birao je Vojislava Koštunicu, pa i Srpsku naprednu stranku (SNS).

Iza sebe ima jednu neuspešnu kandidaturu za predsednika Srbije.

Poslednje tri godine jedan je od protivnika režima Aleksandra Vučića koga je napustio kada nije izabran za direktora „Koridora Srbije“.

Nenad Čanak jedini je predsednik Lige socijaldemokrata Vojvodine (LSV) od njenog osnivanja.

Bio je predsednik Skupštine Vojvodine, a njegov LSV koaliciono je sarađivao sa strankama DOS-a koje su činile vlast u pokrajini.

LSV je danas koalicioni partner Srpske napredne stranke u gradskoj vlasti Novog Sada, na pokrajinskom nivou je u opoziciji dok na republičkom nije ni ušao u parlament jer je lista na kojoj je učestvovao na izborima osvojila manje od jedan odsto glasova.

Rasim Ljajić svih dvadeset godina vodi stranke koje imaju sličnu skraćenicu - SDP, ali se iza nje kriju dve organizacije.

Ljajić je u DOS ušao kao lider Sandžačke demokratske partije, ali je 2008. godine osnovao Socijaldemokratsku partiju Srbije pa se našao na njenom čelu.

Javnost ga prepoznaje kao najdugovečnijeg ministra jer je bio u vladama kojima je upravljao DSS, DS i SNS kao nadležan za resore nacionalnih i etničkih zajednica, ljudskih i manjinskih prava, rada i socijalnih pitanja, trgovine i telekomunikacija, saradnje sa Haškim tribunalom.

Najavio je da neće biti ministar u narednoj vladi, u koju će ući njegova stranka jer je na izbore izašla na listi naprednjaka Aleksandra Vučića.

Aktivni u društvenom životu

Goran Svilanović bio je lider Građanskog saveza Srbije i ministar inostranih poslova što mu je otvorilo vrata diplomatskoj karijeri - u paktu za stabilnost jugoistočne Evrope, OEBS-u i Regionalnom savetu za saradnju.

Svilanović danas živi i radi u Beču kao ekspert i konsultant za organizacije koje se bave Balkanom.

Nebojša Čović u DOS je ušao kao lider Demokratske alternative, iako je prethodno bio aktivni član Miloševićevog SPS-a.

„Uvek sam vodio računa da ne živim od politike, tako da nikad nisam prekidao rad u struci, kao diplomirani mašinski inženjer i doktor tehničkih nauka.

Javni život je sa sobom doneo puno uskraćivanja slobode i meni, i mojoj porodici, i jako puno neprijatnosti još od rastanka sa Miloševićem, kada kao gradonačelnik Beograda nisam želeo da potpišem krađu na lokalnim izborima 1996. godine - bilo je pretnji, napada, čak i fizičkih, i na mene i na porodicu", kaže Čović za BBC na srpskom.

I danas radi u Fabrici metalnih proizvoda (FMP), a na čelu je i Košarkaškog kluba Crvena zvezda.

„Ako se građani Srbije osećaju kao pobednici u odnosu na sve što smo prošli, onda sam ja na toj strani.

Peti oktobar se kod mene nije događao iz ličnih razloga već zato što se Srbija morala menjati, a promene su pokrenule pozitivan sled događaja koji će nas, verujem, nakon svih odlaganja, kašnjenja i razočarenja, jednog dana ipak dovesti do našeg cilja."

Zvanično nije aktivan u politici, mada je u 2013. godini nekoliko meseci bio deo privremene vlasti u Beogradu na predlog Srpske napredne stranke, iako kaže da od 2008. godine nije bio član ni SNS-a, niti bilo koje druge stranke.

„Moj savet mlađim ljudima koji dolaze, i treba da dođu, je da obrate pažnju da je politika takva oblast koja može i da im zagorča život - na njima je izbor.

Ovo su spin vremena, ovo su tvit vremena, u kojima se sve događa na klik, bez mnogo razmišljanja", zaključuje Čović koji se do 2005. godine bavio i pitanjima Kosova i Metohije.

Dragoljub Mićunović u DOS je ušao kao lider Demokratskog centra koji je kasnije kolektivno učlanio u Demokratsku stranku, a on je postao predsednik Političkog saveta ove stranke.

U svojoj 90. godini ponekad komentariše političke i društvene događaje u Srbiji.

Žarko Korać predvodio je Socijaldemokratsku uniju (SDU) i bio potpredsednik Vlade Srbije koju je predvodio Zoran Đinđić.

„Ja sam na strani pobednika Petog oktobra apsolutno - ja nemam drugu stranu.

To je strana moderne Srbije, sa ljudskim pravima, sa institucijama koje su snažne i demokratske, jedna nenacionalistička Srbija", kaže Korać za BBC na srpskom.

U svojoj karijeri sarađivao je i sa Liberalno demokratskom partijom Čedomira Jovanovića, a danas je njegov nekadašnju SDU preimenovan u Partiju radikalne levice.

„Dugo sam trajao u politici, tražio sam partnere koji su bliski mojim idejama, ali danas takvih više nema jer je i opozicija jednako nacionalistička kao vlast“, kaže Korać koji ostaje aktivan komentator događaja u Srbiji i regionu.

Miodrag Isakov bio je član DOS-a kao lider Reformista Vojvodine, ali se iz politike povukao posle potpredsedničkog mandata u vladi Zorana Đinđića i ambadorskog mandata u Izraelu, tokom vlasti Vojislava Koštunice.

Posvetio se pisanju, pa je izdao knjigu „ParaDOS“ u kojoj se kritički osvrće na koaliciju čiji je član bio.

Isakov piše i tekstove za magazin „Tabloid“ koji ga predstavlja kao svog novinara i kolumnistu.

Dragan Milovanović ni pre dvadeset godina nije predvodio političku stranku već je deo DOS-a bio kao lider Asocijacije slobodnih i nezavisnih sindikata (ASNS).

„To je bio jedan od najznačajnijih događaja u mom životu - to je bila prekretnica istorije u Srbiji.

To je bila fina demokratska revolucija koja je Srbiji obezbedila tri ili četiri godine demokratske vlade i institucija, perspektivu za bolji život“, kaže Milovanović za BBC na srpskom.

On je i danas deo iste sindikalne organizacije.

„Ne osećam da je petooktobarska strana danas pobednička jer smo zatvorili krug - ponovo smo došli u totalitarni režim, čini mi se i gori od Miloševićevog.

Postoje tragovi demokratije koja je tada zasnovana, ali to je više karikatura onoga što je trebalo da bude“, kaže Milovanović.

Povukli se iz javnosti

Vojislav Koštunica bio je nosilac liste DOS-a, predsednik Jugoslavije i premijer Srbije, ali se posle političkog sunovrata njegove Demokratske stranke Srbije (DSS) povukao iz javnog života. Poslednjih šest godina veoma se retko pojavljuje u javnosti.

Dušan Mihajlović bio je lider Nove demokratije, a u prvoj vladi posle promena bio je ministar unutrašnjih poslova.

Posle pada vlade Zorana Živkovića 2004. godine odlazi iz javnosti i piše dva toma knjige „Povlenske magle i vidici“, sopstvene političke memoare.

Momčilo Perišić bio je načelnik Generalštaba Vojske Jugoslavije u doba Slobodana Miloševića, a u DOS-u je predvodio Pokret za demokratsku Srbiju.

Kao potpredsednik Vlade Zorana Đinđića uhapšen je u procesu u kome je bio osumnjičen za špijuažu, nakon čega napušta Vladu.

Sudilo mu se i pred Haškim tribunalom koji ga je 2013. godine oslobodio svih optužbi.

Dragan Veselinov predvodio je Koaliciju Vojvodina i Ministarstvo poljoprivrede.

Kada je njegov vozač kolima usmrtio jednu osobu u centru Beograda, Veselinov se povlači iz politike i nastavlja da na Fakultetu političkih nauka predaje predmete političke ekonomije.

Preminuli

Zoran Đinđić bio je lider Demokratske stranke, menadžer DOS-a i premijer Srbije posle izbora 2001. godine.

Ubijen je u atentatu ispred zgrade Vlade Srbije 12. marta 2003. godine.

Vuk Obradović, nekadašnji general Jugoslovenske narodne armije, predvodio je Socijaldemokratiju i obavljao je funkciju potpredsednika Vlade Srbije.

Posle afere u kojoj je optužen za seksualno uznemiravanje saradnice, otišao je iz vlade, a stranka mu se podelila na dva krila dok on iza sebe ima i jednu neuspelu predsedničku kandidaturu. Preminuo je 2008. godine.

Vladan Batić do svoje smrti 2010. godine bio je lider Demohrišćanske stranke Srbije.

U Vladi Zorana Đinđića bio je zadužen za resor pravosuđa, dok je 2004. godine neuspelo pokušao da postane predsednik Srbije.

Jožef Kasa predvodio je Savez vojvođanskih Mađara do 2010. godine, a nakon toga se bavio novinarstvom kao urednik „Subotičkih novina“.

U aferi „Agrobanka“ u kojoj je istraživano poslovanje ove banke, Kasa je bio hapšen 2012. godine, ali protiv njega nije podignuta optužnica.

Preminuo je 2016. godine.

Branislav Kovačević bio je lider Koalicije za Šumadiju i glavni urednik portala Šumadijapres.

Preminuo je 2010. godine.

“Više od dve trećine zaposlenih ne može da radi od kuće”

<https://nova.rs/vesti/biznis/vise-od-dve-trecine-zaposlenih-ne-moze-da-radi-od-kuce/>

Istraživanje o uticaju pandemije na funkcionisanje domaćih kompanija, kao i na unutrašnju i spoljnu trgovinu, pokazalo je da 23 odsto zaposlenih u malim i srednjim firmama, kao i 17 odsto radnika u velikim preduzećima za sada i dalje radi od kuće, kaže za Nova.rs Dragoljub Rajić iz Mreže za poslovnu podršku. Upozorava da se naše firme suočavaju sa produženim rokovima naplate, a zbog ograničenih mogućnosti putovanja gube važne biznis kontakte.

“Analiza odgovora više od 300 anketiranih preduzeća u Srbiji pokazala je da praktično svaki peti zaposleni i dalje radi od kuće, a da li će se do kraja godine vratiti u kancelarije i pogone ili ne zavisi isključivo od epidemiološke situacije”, kaže za Nova.rs Dragoljub Rajić, konsultant u Mreži za poslovnu podršku, koja je učestvovala u ispitivanju uticaja pandemije na poslovanje domaćih firmi.

Rezultati do kojih su došli ukazuju na to da za praktično dve trećine radnih mesta u manjim firmama, i više od 70 odsto pozicija u velikim preduzećima jednostavno ne može da se organizuje rad od kuće.

“Kada je reč o onima koji moraju da budu fizički prisutni na radnim mestima, to su kompanije iz sektora proizvodnje, distribucije i logistike, direktne prodaje kao i oni koji pružaju usluge koje podrazumevaju fizički kontakt sa kupcima”, pojašnjava Rajić.

Sa druge strane, izuzimajući IT sektor koji i inače nije “fizički” vezan za poslovni prostor, ima dosta onih koji svoje poslove i dalje obavljaju iz sopstvenih domova, poput zaposlenih u marketingu, delu komercijale i kadrovskim službama, kao i na administrativno – finansijskim poslovima.

“U firmama ili sektorima u okviru kompanija gde je i dalje u toku ‘rad od kuće’ najčešće se odredi jedna osoba koja dežura u poslovnom prostoru, pa se onda zaposleni ‘rotiraju’ na dežurstvu”, kaže Rajić.

On upozorava i da bi pogoršanje epidemiološke situacije neminovno gurnulo domaću privredu u ‘stare’ probleme.

“Fizičko sprečavanje ljudi da se kreću i rade dovelo bi do pada prometa i povećanja gubitaka u poslovanju, a kompanije još broje minuse iz prethodnog epidemijskog perioda”, ocenjuje Rajić, uz napomenu da je istraživanje u kome je Mreža učestvovala trajalo tri meseca, od 15. juna do 15. septembra.

“Na naplatu se čeka i po šest meseci”

Akcent u istraživanju posledica pandemije na poslovanje domaćih firmi stavljen je na njihove unutrašnje i spoljnotrgovinske veze.

“Pokazalo se da su teže pogođena izvozno orijentisana preduzeća, koja su se ranije oslanjala na dobru i redovnu naplatu od inostranih klijenata. Sada su se i rokovi naplate kod takvih kupaca produžili, što znači da je smanjena likvidnost naših izvoznika”, kaže Rajić, i dodaje da su inače dugi rokovi naplate u zemlji “razvučeni” toliko da se na novac čeka i po šest meseci.

Takođe, nemogućnost ili ograničene prilike za putovanje u inostranstvo, u kombinaciji sa otkazivanjem značajnih poslovnih skupova, najviše pogađa menadžere velikih domaćih firmi koji su zaduženi da “donose” nove poslove.

“Jedan od učesnika ankete uporedio je prvih osam meseci prošle i ove godine prema broju vizit karti – ostvarenih kontakata na sajmovima i drugim manifestacijama. Ispostavilo se da je prošle godine u ovo vreme već ostvario 300 kontakata sa potencijalnim klijentima, dok je ove godine, u istom periodu, u njegovom ‘džepu’ samo 25 vizit kartica”, priča Rajić.

Dodatna posledica pandemije je da je usporena i realizacija ugovorenih poslova.

“Bilo da je reč o isporuci mašina ili softvera, ranije bi, zajedno sa proizvodom, kod klijenta došli i obučeni radnici prodavca zaduženi za instalaciju i obuku onih koji će ubuduće rukovati tom opremom. Sada se sve radi na daljinu, obuke se vrše onlajn, pa to umesto nekoliko nedelja, zna da potraje i par meseci, što opet usporava naplatu i stvara taj začarani krug poslovnih teškoća”, kaže Dragoljub Rajić.

Krušikove rakete u Azerbejdžanu povezane sa firmom Tešića

Foto: Twitter/Faytuks News

Rakete koje su jermenske snage ispalile u sukobu sa Azerbejdžanom proizvele su dve srpske firme, Krušik i EDePro, a isti tip raketa je od Krušika kupila firma Vektura Trans, otkriva BIRN.

Oružje proizvedeno u Srbiji ponovo se koristi u sukobima između Jermenije i Azerbejdžana u spornoj oblasti Nagorno-Karabah.

Na fotografijama koje je 28. septembra objavio Azeri defence, azerbejdžanski portal koji se bavi vojno-bezbednosnim pitanjima, nalazi se raketa dugog dometa G-2000 sa oznakom KV 05/19, što pokazuje da je proizvedena u valjevskom Krušiku 2019. godine. Drugi deo natpisa, 'EDePro', ukazuje na to da je motor proizvela druga srpska kompanija, beogradski EDePro.

U tekstu Azeri Defence tvrdi i da su raketu ispalile jermenske snage iz grada Horadiza, koji se nalazi nedaleko od sporne oblasti Nagorno-Karabaha.

Prema dokumentima do kojih je došao BIRN, Krušik je 2018. godine, između ostalog, firmi Vektura Trans prodao i deset raketa G-2000 u vrednosti od 34,000 dolara.

Kako je objavio BIRN, Vektura Trans je povezana sa Slobodanom Tešićem, trgovcem oružja koji se od 2017. nalazi pod sankcijama Sjedinjenih Američkih Država. Američke vlasti su ga optužile za mito i kršenje embarga na oružje. Na "crnoj listi" SAD-a od 2019. nalazi se i Vektura Trans, jer SAD veruju da je Tešić koristio i ovu kompaniju da bi, uprkos sankcijama, nastavio sa prodajom oružja. Vektura Trans je, inače, osnovana iste godine kada su SAD uvele sankcije Tešiću.

Dokumenta do kojih je BIRN došao pokazuju i da je G-2000 rakete Vektura Trans namenila za izvoz u Jermeniju.

Iako su obećali da će odgovoriti na pitanja BIRN-a o tome koja je kompanija dobila dozvolu za izvoz Krušikovih G-2000 raketa, iz Ministarstva trgovine nismo dobili odgovor do objavljivanja ovog teksta.

Odgovore nisu dobili ni od Vectura Transa, Krušika i EDeProa.

Međutim, ministar trgovine Rasim Ljajić krajem jula ove godine je rekao da je Srbija izdala 19 dozvola za izvoz oružja u Jermeniju od 2017. godine. Od toga je 15 dozvola dobila Vectura Trans, tri Partizan Tech – obe firme povezane sa Slobodanom Tešićem, dok je jednu izvoznu dozvolu dobila državna firma Zastava oružje.

Ovo nije prvi put da je srpsko oružje pod lupom kada je o reč o konfliktu između Jermenije i Azerbejdžana.

Nedeljnik NIN je u julu pisao da je upravo Vectura Trans kupovala oružje od tri srpske državne firme, uključujući Krušik, i izvozila u Jermeniju, i to samo nekoliko dana nakon eskalacije sukoba oko oblasti Nagorno-Karabah.

Iako nema embarga na izvoz oružja u Azerbejdžan i Jermeniju, srpski Zakon o izvozu naoružanja i vojne opreme propisuje da se dozvola o izvozu, koja treba da sadrži i ime krajnjeg korisnika oružja, ne izdaje ukoliko oružje "omogućava izbijanje ili nastavak oružanih i drugih sukoba u državi krajnje upotrebe."

“Srpska vlada odlučila da podrži Jermeniju i separatiste”

<https://nova.rs/vesti/politika/krusikove-rakete-u-azerbejdzanu-povezane-sa-firmom-tesica/>

Rašad Sulejmanov, glavni i odgovorni urednik portala Azeri Defense, rekao je za BIRN da Srbija dugo prodaje oružje Jermeniji, ali da priroda ovog srpskog oružja ukazuje na novu fazu odnosa dve zemlje.

“Ovo su moderni raketni sistemi sa više lansiranja i imaju vrlo veliki domet, što pokazuje da je srpska vlada odlučila da podrži Jermeniju i separatiste (u Nagorno-Karabahu)”, kaže Sulejmanov.

“Srbija i Azerbejdžan imaju dobre ekonomske i političke odnose, tako da ovo pokazuje da Srbija igra dvostruku igru”, dodaje Sulejmanov.

Slobodan Tešić je godinama nosio titulu najvećeg balkanskog prodavca oružja. U periodu između 2003. i 2013. godine nalazio se na crnoj listi UN-a zbog kršenja embarga na izvoz oružja u Liberiju.

To nisu bile jedine Tešićeve sankcije. Prema američkom Ministarstvu finansija, koje mu je uvelo sankcije 2017, “Tešić je direktno ili indirektno podmićivao zvaničnike ili im pružao finansijsku podršku” kako bi uspeo da zaključi ugovore o prodaji oružja.

Firma Vectura Trans, i svi pojedinci povezani sa njom, sankcionisana je “zato što je u vlasništvu ili pod kontrolom (Tešića), ili zato što deluje ili pokušava da deluje direktno ili indirektno u ime Tešića”.

“Tešić je koristio Vectura Trans kako bi dobio licence za izvoz, zaključivao poslove trgovine oružjem, i finalizovao ugovore o prodaji oružja sa stranom vladom”, saopštilo je američko Ministarstvo finansija 2019. godine.

Međutim, ništa od ovoga nije sprečilo srpske vlasti da posluju sa Tešićem. Srpska napredna stranka je 2012. došla na vlast, a već sledeće je Tešić skinut sa crne liste UN-a. Te 2013. godine, prema istraživanju Insajdera, i to dok je još uvek bio pod UN sankcijama, Tešić je učestvovao i na sastanku između zvaničnika Ministarstva odbrane Srbije tokom posete libijske delegacije predvođene zamenikom ministra odbrane vlade u Tripoliju Kaledom al Šarifom.

NIN je pisao i da su kompanije koje Tešić kontroliše kupovale oružje od Krušika po cenama nižim od onih koje plaćaju državne firme.

Firma EDePro, koja je zajedno sa Krušikom proizvela raketu G-2000 i predstavila je na izložbi oružja u Abu Dabiju 2017, formalno je većinski u privatnom vlasništvu. Ova firma je osnovana 1997, a danas je vode Branislav Jojić, Milivoje Popović, Momčilo Šljukić i Slobodan Petković. Državna firma Jugoimport-SDPR od prošle godine ima udeo od dva procenta u vlasništvu.

EDePro je 2008. godine bio u žiži javnosti kada je u ovoj firmi došlo do eksplozije u kojoj je jedan radnik poginuo, a dvojica povređena. Prema pisanju nedeljnika Vreme, MUP je tada otvorio istragu zbog toga što je postojala osnovana sumnja da je tom prilikom EDePro proizvodio gorivo za vojne projekte, za šta navodno nije imao dozvolu.

Iako je registrovana kao preduzeće za proizvodnju, trgovinu, istraživanje i eksperimentalni razvoj, EDePro ima i državnu dozvolu za izvoz i uvoz oružja i vojne opreme.

Ljudi koji danas vode EDePro dugo su u državnim poslovima proizvodnje i trgovine oružjem. U maju 2002. SAD su rekle da imaju dokaze da mreža jugoslovenskih firmi podržava raketni program koji je tada sprovodio Muamer Gadafi. Među firmama su se našle Yugoimport SDPR, Bruner i Infiniti.

Branislava Jojića, profesora Mašinskog fakulteta u Beogradu koji danas vodi EDePro, američki izveštaj je označio kao predstavnika Yugoimporta. Jojić je prethodno radio za Infiniti i takođe je bio jedan od osnivača Brunera, firme koja se u tehnološko-istraživačkom smislu smatra pretečom EDePro-a.

GIM pokušava da sakrije dug od 10 miliona dolara

<https://nova.rs/vesti/biznis/nin-gim-pokusava-da-sakrije-dug-od-10-miliona-dolara/>

Neizmirene obaveze od početka prošle do 7. februara ove godine firma Gorana Todorovića, koju je zastupao, sada pokojni, otac ministra policije, pokušava da prikaže kao proviziju za stranog konsultanta, jer bi u suprotnom novac morala da uplati Krušiku, piše NIN.

Da ima neka tajna veza između državnih fabrika naoružanja i vojne opreme i pojedinih privatnih trgovaca postalo je definitivno jasno kada je Državna revizorska institucija, nakon analize finansijskog izveštaja Krušika za 2018, posumnjala da je fabriku iz Valjeva privatna firma GIM Gorana Todorovića samo tokom 2018. oštetila za 10.147.987,5 dolara, piše NIN u novom broju.

Početak ove godine DRI je utvrdio da je Krušik u 2018. firmi koju je zastupao u međuvremenu preminuli otac srpskog ministra policije, za isporučene mine izdao fakturu na 1,57 milijardi dinara, a da je GIM iste mine prodao stranim kupcima za 2,62 milijarde dinara. „GIM je fakturisao za 1.049.193.000 dinara veću vrednost proizvoda inostranim kupcima, nego što je Krušik, iste te proizvode, u 2018. fakturisao GIM-u“, navodi se u januarskom izveštaju i precizira da je tu razliku u ceni GIM, po važećim propisima, trebalo da uplati Krušiku.

Umesto da objasne zašto je GIM tih 10 miliona dolara, kršeći zakone, zadržao za sebe, firma Gorana Todorovića i uprava Krušika su naknadno, u nastojanju da otklone uočene nepravilnosti, odgovorima na primedbe DRI samo dali povoda za nove sumnje da malo ko vodi računa o interesima državne fabrike, u kojoj je zbog besparice u avgustu oko 30 radnika ostalo bez posla.

Sudeći po onome što piše u „Poslerevizionom izveštaju o merama ispravljanja Holding korporacije Krušik po reviziji finansijskih izveštaja za 2018. godinu“, koji je DRI objavio na svom sajtu šest meseci posle prvog izveštaja, može se zaključiti da je GIM nastavio po starom, jer su samo po osnovu izvoza realizovanog od početka prošle do 7. februara ove godine, neizmirene obaveze te firme dostigle 10,2 miliona dolara.

Otuda nije ni čudno što u „Poslerevizionom izveštaju“ DRI konstatuje da mere, koje su preduzete da bi se otklonile ranije uočene nepravilnosti, „nisu u potpunosti završene“ u skladu sa zakonima o računovodstvu i o obligacionim odnosima i da iz izjava, priloženih uz obračun izvoznih poslova, proizlazi da GIM, po obračunima izvoza za 2019. i do februara 2020. ima neizmirene obaveze od 10.243.911,43 dolara.

DRI precizira da se ta suma “odnosi na obaveze po priloženim računima inokonsultanta za posredničku proviziju, i zbog toga nismo u mogućnosti da potvrdimo da su preduzete mere u potpunosti zadovoljavajuće”.

Paori se priključili Vasilić da se objave podaci o zemljištu

<https://nova.rs/vesti/drustvo/paori-se-prikljucili-vasilic-da-se-objave-podaci-o-zemljistu/>

Nakon što je u slučaju "Čije je danas nekadašnje državno poljoprivredno zemljište?" predsednica Vlade zatražila od članice Saveta za borbu protiv korupcije da saopšti imena vojvođanskih paora koji brata predsednika Vučića, označavaju kao glavnog u kupovini zemljišta, a ona odgovorila da to neće učiniti, našoj televiziji se u vezi sa tim javio poljoprivrednik iz Zmajeva. U ime paora, on traži prijem kod premijerke i dokumentaciju od nadležnih institucija da bi se utvrdila istina o raspolaganju državnim poljoprivrednim zemljištem.

Vratili se, po ko zna koji put, na poljoprivredni vojvođanski put, da bi otkrili čiji su klipovi, ali još jednom klipovi su im zabijeni u točkove. Zato je jedan vojvođanski paor prešao na elektronski put i poslao mejl premijerki – poziva je na razgovor.

“Srž problema pljačke poljoprivrednog zemljišta po Vojvodini je u katastru. Osećao sam se dužnim da pozovem premijerku i pokažemo joj dokumenta koja se godinama kriju i godinama se krije pljačka poljoprivrednih kombinata i zemljišta, za Andreja Vučića mi stvarno nemamo dokaze, ali ovim putem pozivam paore da ne ostavljaju Jelisavetu (Vasilić) na vetrometini, ukoliko imaju saznanja neka se jave”, rekao je Veselin Muhadinović.

A vetrovi sa državnog vrha duvaju već nedelju dana, od trenutka kada je članica Saveta za borbu protiv korupcije Jelisaveta Vasilić u jednom velikom intervjuu izgovorila i rečenicu: vojvođanski paori govore da je Andrej glavni u kupovini zemljišta.

“Evo, neka njena ćerka, njen zet, pokaže imovinu pa da vidimo ko je korumpirani kriminalac”, rekao je Aleksandar Vučić.

“Koji su to paori, koje je to zemljište ili neka ona žena lepo podnese ostavku”, poručila je premijerka Ana Brnabić.

Vasilićeva o predsednikovom, kako je rekla, nekulturnom i nevaspitanom obraćanju, nije želela da govori, a premijerki je poručila – ostavku ne dajem, razrešite me sami. Članica Saveta objašnjava da im za državno poljoprivredno zemljište, RGZ nikada nije dostavio kompletnu dokumentaciju zbog čega su tri izveštaja Saveta na temu nestanka podataka o svojini za hiljade i hiljade hektara zemlje, ostali nedovršeni.

“Iznenadujuće je istupanje Predsednice vlade, koja umesto da utvrdi kako radi RGZ i zašto ne dostavlja tražene podatke i ne izvršava obavezujuća Rešenja Poverenika, kao i zašto su paori nezadovoljni, ona traži da joj se daju imena nezadovoljnih paora”, navela je.

Interesantno je šta bi Predsednica uradila sa tim imenima, kakve bi to eventualno posledice moglo da ima po njih jer su se obratili Savetu i saopštili da u Vojvodini postoje slučajevi u kojima je vlast

nezakonito omogućila nekim licima sticanje hektara i hektara državnog poljoprivrednog zemljišta, a na štetu paora.

Međutim, fokus vlasti u slučaju vojvođanske zemlje ništa ne može da pomeri.

“Određeni članovi Saveta vrlo svesno i namerno insinuiraju nekada neku korupciju, neke nečasne radnje, kao što je to urađeno u slučaju recimo Andreja Vučića, gde kažu – pa mi smo rekli da nemamo nikakav dokaz”, kazala je Brnabić.

“Godinama objašnjavate narodu kako moj brat ima latifundije, zemljišta koliko hoće i evo sada kako smo u deset dana utvrdili da nema ni jedan jedini ar, niti je imao, kažu – pa niko to nikada nije ni rekao, pa sram vas bilo lažovi jedni”, poručio je Vučić.

Na poruke Vasilićeve da je RGZ odbijao da Savetu dostavi dokumentaciju uz obrazloženja da se radi o poslovnoj tajni ili zbog nedostatka bezbednosnih provera, RGZ je odgovorio da se članica Saveta igra politikantskih igara, a da katastar ništa ne skriva.

Putnici zaštićeni: Ako propadne agencija vraća im se novac

<https://nova.rs/vesti/biznis/ako-se-agencija-zatvori-putnicima-novac-vraca-osiguranje/>

Ukoliko se turističke agencije zbog krize izazvane epidemijom koronavirusa i gubitka licenci zatvore, onima koji su aranžmane uplatili do 30. septembra novac će vratiti osiguravajuće kuće, potvrđuju za Nova.rs predstavnici turističkih agencija. Iz agencija se nadaju brzom rešenju uz pomoć kog će moći da povrate licence, u međuvremenu, obustavljaju prodaju aranžmana.

Turističke agencije u Srbiji juče su izgubile licence jer su osiguravajuće kuće odbile da ih osiguraju, sa obrazloženjem da je visok rizik, između ostalog i zbog pandemije kovida 19.

Menadžerka prodaje u turističkoj agenciji “Ponte” Nina Zarić kaže za Nova.rs da se nada kako će se za novonastalu situaciju naći rešenje u narednih sedam do deset dana. Do tada je prodaja svih turističkih organizacija obustavljena.

Tvrđi da za agenciju koju ona predstavlja gašenje nije opcija. Ali, kako kaže, u slučaju da se neka turistička agencija ugasi, svi putnici mogu aranžmane da naplate iz polise koja je do danas važila.

“Svi ugovori koji su do sada napravljeni, zaključno sa jučerašnjim danom mogu da se naplate iz polise koja je bila vezana za prethodnu licencu”, kaže ona i dodaje:

“Svi putnici su obezbeđeni, tu nema nikakvih problema, ovo se sad tiče samo rada na dalje”.

Da oni koju su do juče uplatili aranžmane za neko putovanje ne bi trebalo da brinu za svoj novac, čak i ukoliko dođe do gašenja agencije za koju su se odlučili potvrdio nam je i Miloš Belušević iz agencije “Big Blu”.

“Čak i ljudi koji su zaključili ugovore o putovanjima a nisu ih realizovali jer nije bilo moguće, pa su na osnovu njih uzeli vaučer o zamenskom putovanju, čak je i to pokriveno polisama koje su bile aktivne do 30. septembra”, objašnjava Belušević.

Dodaje da “Big Blue” ne razmišlja o zatvaranju, bez obzira na to što ove godine nije uspela da realizuje oko 75 odsto aranžmana.

Direktor Nacionalne asocijacije turističkih agencija (YUTA) Aleksandar Seničić je gostujući u emisiji “Među nama” rekao da putnici koji su uplatili aranžmane ne treba da brinu.

On je istakao i da neće biti nikakvih problema sa već uplaćenim aranžmanima, ali da putnici moraju biti oprezni zbog ponuda neregistrovanih agencija koje će verovatno porasti sada kada agencije ne mogu da do dobijanja licence ponude uplatu novih aranžmana.

“Agencije svakako ne prestaju da rade i sve što je uplaćeno do danas, pokriveno je polisom”, objasnio je Seničić.

Jugoremedija i zvanično prodata

<https://www.danas.rs/ekonomija/jugoremedija-i-zvanicno-prodata/>

U Zrenjaninu je potpisan kupoprodajni ugovor kojim je i zvanično prodata fabrika lekova Jugoremedija APS holdingu odnosno firmi Project one, najboljem ponuđaču na poslednjoj prodaji neposrednom pogodbom. Prethodno su pred Privrednim sudom u Zrenjaninu odbijeni prigovori dve kupaca da bi na kraju i Komisija za zaštitu konkurencije dala pozitivno mišljenje.

Prigovore na odluku o prodaji podneli su turski Birgim i Led Vision doo Beograd.

– Potpisali smo kupoprodajni ugovor i rok je osam dana za isplatu, s tim da je kupac naveo da će ranije isplatiti prodajnu cenu – komentariše za Danas stečajni upravnik Jugoremedije Radovan Savić.

Kao što je već objavljeno, novi kupac nije iz branše i veliki su izgledi da će trgovati ovim preduzećem. Prema nezvaničnim saznanjima Danasa, novi vlasnik bi ubrzo mogao postati Delta farm koji bi obnovio proizvodnju.

Investicioni fond APS holding, koji je otkupio dugovanja Jugoremedije od Hipo banke i tako postao njen najveći poverilac, dao je najbolju ponudu za ovu fabriku u iznosu od 362,5 miliona dinara.

Bila je ovo 14. prodaja Jugoremedije, koja je od 2012. godine u stečaju i čija dugovanja su dostigla 25 miliona evra. Njena prva privatizacija iz 2002. godine, kada je pod neslavnim okolnostima udeo kupio Jaka 80 Radoviš, poništena je nakon pet godina zbog sumnjive dokapitalizacije.

Izbor novog poverenika za zaštitu ravnopravnosti ni na vidiku, iako je mandat Brankici Janković istekao još 27. maja

Služba Poverenika već četiri meseca bez šefa

<https://www.danas.rs/drustvo/sluzba-poverenika-vec-cetiri-meseca-bez-sefa/>

Prošlo je četiri meseca otkako je Brankici Janković istekao mandat, a novi poverenik za zaštitu ravnopravnosti nije izabran.

Ovoj nezavisnoj državnoj instituciji sve vreme pristižu pritužbe, koje ne mogu da se rešavaju, jer je potrebno da ih potpiše poverenik. Pošto nije uređeno ko obavlja funkciju po isteku mandata do izbora novog poverenika, ova institucija praktično ne funkcioniše.

Poverenika bira Skupština Srbije na predlog skupštinskog Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo, a s obzirom na to da parlament još ne zaseda, pitanje je kada će uopšte biti izabran novi poverenik ili poverenica, ili će možda biti reizabrana Brankica Janković.

Zanimljivo je da su izmene i dopune Zakona o zabrani diskriminacije, koji reguliše izbor poverenika, poslate u parlament pre isteka mandata Janković, ali poslanici nisu stigli da raspravljaju o tome. Poverenik nema zamenike, već ima pomoćnike, ali su i njihova ovlašćenja vezana za mandat poverenika.

U izmenama i dopunama Zakona koji je poslat u Skupštinu Srbije navodi se da izbor treba da počne pre isteka mandata poverenika, kao i da on obavlja funkciju do izbora novog, što sada nije slučaj. Po postojećem zakonu mandat povereniku prestaje danom isteka.

Podsetimo, predlog za poverenika utvrđuje se većinom glasova od ukupnog broja članova Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo, a svaka poslanička grupa ima pravo da Odboru predloži kandidata.

Za poverenika za zaštitu ravnopravnosti može biti izabran državljanin Srbije, koji je diplomirani pravnik, ima najmanje deset godina iskustva na pravnim poslovima u oblasti zaštite ljudskih prava i koji poseduje visoke moralne i stručne kvalitete, piše u Zakonu o zabrani diskriminacije.

Poverenik ne može da obavlja drugu javnu ili političku funkciju, niti profesionalnu delatnost. Poverenik se bira na pet godina, a ista osoba može biti birana na tu funkciju najviše dva puta.

Nijedan stan nije prodat u 20 opština i gradova širom Srbije u prvoj polovinin godie

<https://www.danas.rs/ekonomija/nijedan-stan-nije-prodat-u-20-opstina-i-gradova-sirom-srbije-u-prvoj-polovinin-godie/>

U 20 opština i gradova širom Srbije u prvoj polovini godine nije prodat nijedan stan, dok je u desetak prodat samo po jedan. 4

Nijedan stan od januara do juna ove godine nije prodat u Baču, Bačkom Petrovcu, Beloj Palanci, Bosilegradu, Vladimircima, Doljevcu, Žabarima, Žitorađi, Kniću, Ražnju i Osečini.

Na tržištu nekrenina nijedna transakcija nije obavljena ni u u Bojniku, Dimitrovgradu, Merošini, Malom Crniću niti u Novoj Crnji.

U Ljigu nije potpisan nijedan kupoprodajni ugovor za stan ni ove, ni prošle godine, pišu „Večernje novosti“ pozivajući se na podatke Republičkog zavoda za statistiku.

Sumorna statistika tržišta nekretnina van velikih gradova otkriva i da u Beloj Palanci 40 godina nije izgrađen nijedan stan namenjen komercijalnim kupcima, već samo za zbrinjavanje raseljenih.

U Golupcu, sa druge strane, nije prodat nijedan stan u zgradi, ali se beleži tražnja za kućama sa okućnicom i vikendicama.

U 10 opština za prvih šest meseci ove godine prodat je samo po jedan stan, a u dva mesta kvadrat je koštao manje od 100 evra – u Krupnju 83 evra, a u Malom Iđošu 98 evra.

U prvoj polovini godine prodat je i po jedan stan u Batočini za 102 evra po kvadratu, dok je u Gadžinom Hanu kupac kvadrat platio dva evra više.

Po jedna stambena jedinica prodana je i u Svrlijgu, Babušnici, Varvarinu, Žagubici i Opovu.

NKD: Nišlije plaćaju penale od 6.313 evra dnevno za nešto što više nije njihovo

<http://rs.n1info.com/Biznis/a656046/NKD-Nislije-placaju-penale-od-6.313-evra-dnevno-za-nesto-sto-vise-nije-njihovo.html>

Ni dve godine nakon što je lokalna vlast u Nišu prenela osnivačka prava i upravljanje aerodromom "Konstantin Veliki" Vladi Srbije, nije potpuno jasno da li će Niš i kada početi da plaća dug od 5,8 milijardi dinara Republici, za zemljište oko aerodroma koje, takođe, više nije gradsko.

Dug je nastao 2010. godine kada je tadašnji gradonačelnik sklopio ugovor sa Ministarstvom odbrane o konverziji vojnog i gradskog zemljišta, i o njemu se dugo nije znalo. Iako je doskorašnja lokalna vlast tvrdila da niški aerodrom ide u ruke Vladi, upravo da bi dug bio otpisan, iznenađujuće saopštenje aktivistima Nacionalne koalicije za decentralizaciju stiglo je iz Ministarstva odbrane.

U njemu se navodi da **dugovanje nije nestalo, a postoji i kamata od 6.313 evra dnevno**, čija je otplata, iz gradskog budžeta, trebalo da počne još u julu.

Danijel Dašić iz Nacionalne koalicije za decentralizaciju tvrdi da je Ministarstvo najavilo i pokretanje postupka za naredne dane.

"Mi smo bili povučeni jednom reakcijom Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture koje nas je bilo optužilo da širimo dezinformacije i uznemiravamo javnost našom najavom građanima Niša da će plaćati 'penale' za nešto što više nije njihovo. I onda su oni rekli - ne, to je sređeno, završeno. Pozvali su se na neki poseban zaključak Vlade koji niko nikada nije video", kaže on.

"Mi smo tada poslali zvaničan zahtev za informacije od javnog značaja Ministarstvu odbrane. Bili smo veoma prijatno iznenađeni kada smo dobili izjašnjenje od Ministarstva odbrane koje veoma jasno kaže da nema nikakvog govora o tome da Niš više ne duguje i da postoje kamate", dodajke Dašić.

Beta/N1 TV

Novinarka Istinomera: Predstavnicu vlasti često doprinose širenju dezinformacija

<http://rs.n1info.com/Vesti/a656162/Novinarka-Istinomera-Predstavnicu-vlasti-cesto-doprinose-sirenju-dezinformacija.html>

Novinarka Istinomera Tamara Tančić ocenila je da predstavnici vlasti često doprinose širenju dezinformacija u medijima i na društvenim mrežama i kao primer navela aktuelnu polemiku oko zvaničnih podataka o broju preminulih od posledica virusa korona.

"Neverovatno je koliko je tu izneto oprečnih informacija i iz Kriznog štaba i od političara. Takvim delovanjem samo se produbljuje nepoverenje građana u institucije. Jer, ako manipulirate mrtvima, onda nema dalje", rekla je Tančić u onlajn emisiji Nezavisnog društva novinara Vojvodine "Lažne vesti u službi kovida".

Prema njenim rečima, od pojave pandemije lažne vesti eksplodirale su u medijima i na društvenim mrežama, i tim povodom su brojni politički akteri redovni "klijenti" Istinomera, čije se izjave nakon provera često pokažu neistinitim.

"Vrlo neodgovorno su se odnosili i pojedini članovi Kriznog štaba koji su iznosili neproverene ili kontradiktorne informacije, ali i predsednica Vlade Srbije i predsednik države. Zato ne treba da čudi ponašanje građana, kao ni njihova sklonost da veruju teorijama zavere", navela je Tančić.

Upozorila je novinare da ne bi trebalo da koriste izjave sagovornika za koje je dokazano da šire lažne vesti, ali da su se, nažalost, u najgledanijim programima pojavljivali baš oni koji su iznosili neutemeljene informacije i podatke. "Nemam drugo objašnjenje sem toga da zvaničnicima izgleda odgovara da održavaju stanje zbunjenosti i nepoverenja u javnosti. Ne verujem da dobronamerno saopštavaju zbunjujuće podatke. Pre bih rekla da su to manipulativne radnje", ocenila je Tamara Tančić.

Novinar portala "Fake News Tragač" Milovan Nikolić ocenio je da su ključni motivi za širenje lažnih vesti političke prirode, kada je manipulacija u službi sticanja moći, ili ekonomske prirode, kada je manipulacija u službi sticanja profita. On smatra da veliki tiraži tabloida koji šire lažne vesti i veliki broj deljenja lažnih vesti na društvenim mrežama pokazuju da veliki mnogo ljudi veruje ili želi da veruje u to, te da je neophodno više raditi na medijskoj pismenosti, što zahteva široki društveni angažman od škola do nevladinih organizacija.

Naveo je da je tokom pandemije drastično povećan broj lažnih vesti, kao i senzacionalistički pristup informacijama o ovoj temi, dok redakcije koje se bave proverom informacija nemaju takve kapacitete i pristup publici da mogu da im pariraju. "Najveći problem sa proverom vesti jeste da je odjek raskrinkane vesti uvek manji od odjeka lažne vesti", kazao je Nikolić.

Upozorio je da je da je veliki broj dezinformacija koje su se pojavile tokom pandemije potencijalno opasan po javno zdravlje, pošto su se mnoge lažne vesti odnosile na moguće lekove i načine lečenja od posledica novog virusa.

Emisija je emitovana 1. oktobra u okviru projekta "Promocija medijske i informacijske pismenosti i jačanje nezavisnih medija na Zapadnom Balkanu" koji sprovodi Novosadska novinarska škola uz podršku ambasade Velike Britanije u Beogradu.